Autor: Escola Catalana d'Entrenadors
Federació Catalana de Tennis de Taula
Treball realitzat en la reunió d'entrenadors celebrada en el
Centre d'Alt Rendiment de Sant Cugat del Vallès el 20 de març de 1999

Codi ètic per als entrenadors de tennis de taula

Introducció

Sovint ens trobem amb opinions dels entrenadors de diferents esports en els mitjans de comunicació que denoten una manca de relació de respecte cap als seus jugadors. Fins i tot podem trobar certs components que es poden considerar "poc ètics" davant de determinades situacions o conflictes. ¿Qui no ha sentit en més d'una ocasió un entrenador criticant públicament una falta de professionalitat del seu jugador cridant l'atenció violentament a un alumne en presència d'altres companys? ¿O qui no ha contemplat sovint declaracions d'un entrenador de caràcter desqualificant o degradant en relació a un treball professional d'un altre col·lega?

Son aquestes, per desgràcia, actituds molt freqüents en el mon de l'esport en general i per lo tant son actituds que ens afecten en el nostre esport en particular.

L'Escola Catalana d'Entrenadors de Tennis de Taula ha mostrat una inquietud per qüestions d'aquest tipus, i ha volgut captar l'opinió dels entrenadors catalans sobre la necessitat de confeccionar un codi de caràcter ètic que mesuri la professionalitat dels que treballem com entrenadors i per tant tenim una importància en l'educació dels nostres jugadors, no solament en qüestions exclusivament esportives, si no també en el que respecte a la relació entre els diferents elements que entren en joc en aquesta educació: pares, altres entrenadors, clubs, federacions, etc. ..

Per això, la ECETT (Escola Catalana d'Entrenadors de Tennis de Taula) li va encarregar a Josep Marí, professional de psicologia aplicada a l'esport que treballa en el CAR, que ens il·lustres i ens orientes en la nostra idea. Aquest és un resum de la conferència - col·loqui que es va celebrar en el CAR de Sant Cugat el passat 20 de març de 1999 amb la presència d'alguns entrenadors en actiu i d'altres estudiants que es preparen per a ser-ho.

Vull agrair l'assistència dels presents en la que de ben segur va ésser una de les més interessants xerrades que de manera oberta hem mantingut els entrenadors en els darrers temps

Codi ètic per als entrenadors de tennis de taula

Autor: Escola Catalana d'Entrenadors
Federació Catalana de Tennis de Taula
Treball realitzat en la reunió d'entrenadors celebrada en el
Centre d'Alt Rendiment de Sant Cugat del Vallès el 20 de març de 1999

Definició de Codi

Quan el Josep Marí va recollir l'opinió dels entrenadors de diferents esports sobre la necessitat d'elaborar un codi ètic per al nostre col·lectiu i que reguli la seva pràctica professional, es va trobar amb dues reaccions radicalment oposades: n'hi ha alguns que no veuen la necessitat de fer aquest exercici, i es qüestionen si realment és necessari perdre el temps i esforços en aquestes qüestions, i n'hi ha d'altres que ben al contrari opinen que ja era hora que algú es plantegés la necessitat de recollir aquestes conductes ètiques dins d'un codi. Valgui dir que després d'efectuar una investigació bibliogràfica sobre l'existència d'un codi de caràcter ètic per als entrenadors, no s'ha pogut trobar res sobre aquest tema en cap esport i que per tant, el nostre treball en aquest sentit sembla ser pioner i exportable a altres cercles esportius.

Entenem per **codi ètic** l'aplicació dels **drets humans** en l'activitat professional i és important assenyalar que pel fet de que es tracti d'un codi significa que **no preveu sancions** en el cas de no seguir-lo, és a dir, no es tracta de confeccionar una llei. Establir un codi és simplement assumir un compromís que te vigència en un determinat col·lectiu però sense contemplar cap tipus de represàlia si aquest codi no se segueix. Si no es respecten els principis acceptats en ell, representa un gran descrèdit per el professional d'aquella professió la pràctica de la qual el codi pretén regular.

Proposta de Codi

Aquests són els 9 punts que vam discutir i exposar durant el temps que vam dedicar a parlar del codi. Simplement pretenen ser un punt de partida per afrontar aquest tema tan desconegut per la majoria.

- **Confidencialitat de la informació**
    - Un codi ètic hauria de regular quina informació es pot publicar i quina no, entenent per publicar el fet de recórrer als mitjans d'informació o simplement posar en coneixement de la resta de col·lectius, pares, entrenadors etc. segons quin tipus de informació.
    - D'entrada es va fixar que aquella informació entre un entrenador i un jugador que s'entén per confidencial i per tant no propagable, és la informació personal sobre el jugador. També entenem per confidencial, aquella informació que entrenador i jugador comparteixen i que en cas de ser difosa podria perjudicar al jugador. Dit d'una altra manera, es procurarà no trair la confiança que el jugador diposita en el seu entrenador.

Autor: Escola Catalana d'Entrenadors
Federació Catalana de Tennis de Taula
Treball realitzat en la reunió d'entrenadors celebrada en el
Centre d'Alt Rendiment de Sant Cugat del Vallès el 20 de març de 1999

- **Respecte al treball dels col·legues**
    - Si per algun motiu, un entrenador té alguna discrepància referent al treball professional d'un col·lega amb el seu jugador, es proposa que només es dirigeixi a l'entrenador i tan sols a ell, i així no involucri a altres estaments o persones implicades. Amb la finalitat de posar-li nom a aquesta manera d'actuar proposem el de **Teoria de la Fletxa Única**. Per a il·lustrar-la serveixi aquest exemple:

Fletxa Única

Entrenador 1 <----------> Entrenador 2
| **|**
Jugador **Pares**

    - Si l'entrenador 1 te una relació amb el jugador i per tant també amb els pares, i l'entrenador 2 considera que l'entrenador 1 s'equivoca en la manera que està fent treballar al jugador, o simplement discrepa amb la metodologia implementada amb aquest, el que sol passar sovint es que aquest entrenador 2 dedica esforços per emetre la seva opinió respecte al treball de l'entrenador 1 als pares del jugador o fins i tot al propi jugador. La teoria de la fletxa única proposa que l'entrenador 2 es dirigeixi a l'entrenador 1, i únicament a aquest entrenador, per comunicar-li quin és el seu punt de vista.

- **Els mètodes d'entrenament**
    - Els mètodes d'entrenament poden ser aplicats segons el criteri i l'estil personal de l'entrenador, però haurien de respectar el principi bàsic de no atemptar contra la salut física i psicològica del jugador. Es a dir, els mètodes d'entrenament han d'impedir:
        - Danys físics
        - Danys psicològics
    - Cap mètode d'entrenament hauria d'oblidar el dret bàsic de tota persona a ser escoltada i respectada.

Autor: Escola Catalana d'Entrenadors
Federació Catalana de Tennis de Taula
Treball realitzat en la reunió d'entrenadors celebrada en el
Centre d'Alt Rendiment de Sant Cugat del Vallès el 20 de març de 1999

- **Respecte a la presa de decisions per part del jugador**
    - S'ha de plantejar el treball des del punt de vista que és el jugador el que ha d'escollir davant d'una situació, mai ha de ser l'entrenador el que decideixi en nom del jugador. És més, l'entrenador ha de proveir al jugador d'una informació real i no equívoca de la situació en la qual el jugador ha de decidir. La primera actitud de l'entrenador ha de ser la de donar **prioritat** a l'interès del jugador i no al seu propi interès o al de tercers: pares, equip, club ,...
    - La situació ideal seria la d'implicar al jugador el màxim possible en la presa de decisions, i també als pares si aquest jugador és menor de edat. El treball de l'entrenador en aquest cas és el de presentar la situació al jugador de la forma més clara i objectiva possible.
- **Les responsabilitats extra-esportives**
    - No oblidem que el que estem fent amb un jugador quan el sotmetem a un entrenament esportiu, es **educar** al jugador en una feina determinada (l'esport del Tennis de Taula). Per tant, el treball educatiu és transcendent i probablement marqui o al menys contribueixi en una manera d'actuar futura o en una determinada personalitat del jugador.
    - Si l'entrenament és entès com una activitat educativa, llavors entendrem com a part d'aquest codi el fet de **no condicionar una activitat anti-esportiva** per part del jugador. Això és, intentar inculcar a l'alumne un sentiment de respecte pel seu entorn de treball (els companys d'entrenament) i també pel seu entorn de competició (els seus rivals).
- **L'esportivitat (Fair Play)**
    - En qualsevol codi ètic, sembla bastant adequat incloure un apartat on es contempli l'obligatorietat ètica d'educar en l'esportivitat. Això darrer no significa pas que estiguem educant una persona dèbil o sense personalitat, si no que ben al contrari, vol dir que el jugador faci seu el valor esportiu de la seva feina i que, per tant, es pot guanyar o es pot perdre, però sempre sota un marc esportiu i sota les normes del tennis de taula. Es pot utilitzar el mecanisme de que una victòria no esportiva no és una victòria real.

Autor: Escola Catalana d'Entrenadors
Federació Catalana de Tennis de Taula
Treball realitzat en la reunió d'entrenadors celebrada en el
Centre d'Alt Rendiment de Sant Cugat del Vallès el 20 de març de 1999

- **El maltracta professional**
    - Si es pretén conservar la sensació de col·lectiu d'entrenadors, el fet de difondre a tothom crítiques respecte a altres col·legues, simplement denota desunió, i no sembla pas aquest fet una actitud ètica correcte davant d'altres companys de professió. Val a dir que dins de la nostra feina d'entrenadors de tennis de taula, entenem com a professional a la **persona que te responsabilitat sobre els jugadors**, ja que en el nostre entorn professional el grup d'entrenadors que s'hi poden guanyar la vida únicament dedicats al tennis de taula és molt reduït.
    - De manera que els entrenadors, que son professionals des del punt de vista esmentat anteriorment, han de tenir molta cura en no difondre informacions sobre el treball d'altres col·legues i per tant respectar en tot moment les decisions professionals dels demés entrenadors.
- **El tractament de la individualitat**
    - Des del punt de vista ètic la millor manera d'actuar sempre és posar la nostra atenció en l'individu i per tant donar a cadascú el que es guanya. Això significa que és ètic tractar als nostres jugadors de forma individual i particular per oferir-li la recompensa que el jugador mereixi segons el seu esforç i dedicació, encara que en moltes ocasions es perjudiqui al grup de manera general.
- **Seguiment de la filosofia de l'entitat**
    - Es raonable que en aquest codi d'actuació correcte del grup d'entrenadors de tennis de taula, es demani un grau de compromís, d'afinitat i de respecte per l'entitat a la qual es representa. Això significa que, en principi, un comportament ètic amb l'entitat per a la qual es treballa seria el de no oposar-se a les accions que es prenguin per part del club, federació o escola que recompensa a l'entrenador per el treball que realitza. Valgui dir però, que en qualsevol conflicte entre entrenadors i entitat, el lloc de l'entrenador es sempre el de buscar allò que sigui millor per al propi jugador.

Escola Catalana d'Entrenadors
Federació Catalana de Tennis de Taula